

EPERJESI LAPOK

Sárosmege s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.
AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: Megyeház. Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.	Megjelen: minden vasárnap. Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhöz küldve: Egy évre 5 frt — kr. Félévre 2 „ 50 „ Negyedévre 1 „ 25 „	Hirdetési díj: háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár. Nyiltér minden sor 10 kr.
Kiadóhivatal: Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, fűtőcaza 2 ik sz. a.		

Torontálmegye felirata a megyék reformjáról.

A miniszterelnökhöz Torontálmegye törvényhatósága e napokban nagyfontosságú feliratot terjesztett fel.

A felirat a kinevezési és központosítási elveken nyugszik. Véget kíván vetni a választási rendszernek.

Mi a választási rendszernek hívei vagyunk s ebbeli nézetünket több alkalommal indokoltuk már de mert Torontálmegye javaslata a legprequansabban fejezi ki a kinevezési rendszer híveinek közigazgatási programját s mindig ezélszerű. ha ismerjük az ellentét szándékát és tervét, hogy saját nézetünket az új nézettel szemben is sikeresen megvédhessük, jónak és szükségesnek látjuk a javaslat amiről szó van, mely a közigazgatás mikénti reformálására vonatkozik.

Torontálmegye első sorban szükségesnek tartja a központi munkaerők újjászervezését olyképen, hogy az ügyelintézés ne a mostani, többnyire pályájuk kezdetén levő aljegyzők által történjenek az alispán kizárólagos felelőssége alatt, hanem új, a törvényszeki bírakéhoz rangban és fizetésben egyenlően szervezendő előadók által a kollegiális rendszer szerint tanácsulésekben, úgy a mint az a törvényhatósági joggal felruházott városokban, sőt még a rendezett tanácsal bírő községekben is, jelenleg történik. E megye közönsége olyként szeretné ez állásokat szerezve látni, hogy a járási tapasztalt és kiérdemesült tisztviselők jutalomképen léptessenek azokra elő; mert csakis így várható, hogy közigazgatásunk keretében is megvalósuland az az alapelv, mely szerint a felülvizsgálatnak alaposabbnak és jobbnak kell lenni, mint az első elintézésnek.

A központi ezen szervezése azon nagy előnyvel is járna, hogy a fontosabb, most a nagyon is nehézkes közigazgatás által ellátott teendők egész sora arra átruházható lenne; az önkormányzati testület hatáskörében csakis a szorosabb értelemben vett önkormányzati ügyek, a representati-

onalis jog és a törvényhatósági vagyonkezelés levén meghagyandó; ellenben az összes állami közigazgatási, a felelbeztett és községi ügyek, ideértve a községi vagyonkezelés ellenőrzését is, onnan minden aggodalom nélkül elvehető és az alapos elbírálás minden biztosítékával bíró központra ruházható lenne.

Másodszorban elődázhatlanul szükségesnek mutatkozik a központi vezetés megkönnyítése az által, hogy a tisztán kezelési teendők, mint a posta és közvetlenül benyújtott ügyek személyes átvétele, felbontása és praesentálása a vezető köztől elvontatásnak s itt az ügyek első ellátásából pusztán a beosztás hagyassék meg.

Szintén ezen megkönnyítés céljából igen ezélszerű lenne egyben a központi ügyosztályokat szervezni, mi által a csekélyebb jelentőségű, mint korházi és illetőségi ügyek, az utlevelek, körözvények és egyéb tisztán átmentti jelleggel bíró ügyek az alispán közvetlen felelőssége alatt teendő elintézés alól kivithetnének és az ügyosztályokhoz végelintézés céljából utasíthatnának; a minnek kapcsán a közigazgatás szakszerűségének megővése érdekében az is elrendelendő lenne, hogy szaktárgyak elintézéséhez — a bíróságokkal szervezett szaktanácsok mintájára — törvényhatóságilag alkalmazott, esetleg önkormányzati uton is kijelölhető szakközvegek is hozzávonassanak.

Műndezeken felül a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényelvi reviziójánál figyelembe veendő lennének még a Torontálhoz hasonló kiterjedésű nagy megyék specziális viszonyai is, s ezeknek a munkaerők fentjelzett szervezése mellett még egy második főjegyzői állás rendszeresítése is megegendendő lenne.

Indokolja ezen kivételes intézkedés kérelmezését azon körülmény, hogy ez idő szerint az ily nagy kiterjedésű megyékben a főjegyző idejének java részét az alispán törvényszerű helyettesítése veszi igénybe; pedig köztudomású, hogy még e mellett is azon külső fontos ügyek, melyek az alispán vagy helyettesét a központi ügyvezetéstől

elvonják, épen az idő hiánya miatt, korántsem láttatnak el azon mértékben, melyben azt a jó közigazgatás megkövetelné; mert nemcsak a járási igazgatás ellenőrzése hiányos, de lehetetlen a teljes tájékozottság megszerzése is a közönség valódi szükségletei felől; nem is szólva a községi önkormányzat és vagyonkezelésnek annyira szükséges és ez idő szerint teljesen lehetetlen ellenőrzéséről.

Hozzájárul mindezekhez, hogy a teendők eme folytonos megosztása, alispánok és főjegyzőknek a külső és belső kormányzásban való folytonos váltakozása miatt a központiban sincs minden ügyre nézve alaposan tájékozott főnök s így — egyebektől eltekintve — a következetesség alapelve igen gyakran szenved el nem hárítható csorbat. Mind-ezen visszasságok mellett az annyira fontos és épen a nagy törvényhatóságokban kétszeres főjegyzői teendők sinecnek ellátva, vagy azok ellátása az illetőknek személyes és rendszerint meg sem követhető túlbuzgóságától, önteláldozásától függ.

Ezután így szól s végződik a javaslat:

Híve kivántuk a fentiekben orvoslani ama legközelebb fekvő bajokat és azok orvosszerit, melyeket miundeunapi tapasztalataink tartak élénk. Nem sötétlátás vagy túlzási viszketeg, hanem őszinte, hazafias aggodalom sugallta szavainkat, mely aggodalom e törvényhatóság területén az ország ezen legveszélyeztetett pontján kétszeresen, sőt sokszorosan száll meg, midőn a ránk nézve legilletetebb kincsét, a magyar államiaság eszméjét oly ingatag támaszokon nyugodni látjuk, a milyennek a közigazgatás jelenlegi szervezetében minden elfogulatlan szemlélő előtt jelentkezik, jelentkezni kell.

Erős hitünk és meggyőződésünk, hogy ez ingatag tamaszt erős fundamentummal pótolni soha sem volt alkalmasabb idő, mint ma, midőn egy erős és alapjában megrendíthetlen kormány 10 éves munkájának gyümölcseket a csendes békét, az általános meggyűvadás any korát éli.

Ez időt fel nem használni az alap megszilárdítására talán vakmerőség nélkül kimondhatjuk — oly mulasztás lenne, melyért nehéz lenne az utókorak számot adni.

TÁRCZA.

Költemények.

(Heine után.)

I.

Mondjad kedves, kérve kérlek
Nem vagy-e te álomkép,
Mely tikkasztó nyári napkor.
A költő agyából lép ? ! . . .

Hanem mégsem, hisz ily ajkat
Ilyen képet, ily szemet
Még a költő képzelme is
Soha-soha nem teremt !

Basiliscus vampyrokot,
Sárkány és más rémeset ;
Ilyen szörnyet sokszor alkot
A költői képzelet !

Hanem téged, bájjaidat,
S ilyen tündér alkotot,
Ilyen csalfa szempillantást
A képzelet sem alkot.

II.

Ha két kedves válna oszlik,
Kezét kézbe teszen le ;
Kiséri azt tengerkönyű,
Mélynek nincsen hosszú vége

Lám mi akkor nem könnyeztünk,
Bár nem váltunk futólag ;
Hanem a könyv mégse maradt,
Kicsordult, bár utólag.

III.

Violaszin szemed kéke,
Eperjéad ábránd szépe,
Liliom fehér kis kezeid
Virágzanak még, ékeid,
Mindén bájad megmaradt
Csak szívednek hű szerelme
Én irántam, elfonyadt

Chalupka Rezső.

Egy héten három vasárnap.

— Poe Edgar után. —

— O te keményszívű, irigy, önfejű, zugalódó, átkozott, penészedett, rothadt, korhadt és makranczos vén vad! — mondám egy délután magamban Rumgudeon nagybátyámhoz és gondolatomban ökleimet feléje emelém.

Csak gondolatban, tisztelt olvasó. És miért tettem ezt? Mert épen most, a között, mit mondték, és a mit mondani nem volt bátorságom, — mert a között, a mit tevők és a mit félig-meddig a kedvem lett volna tenni, némi egyenetlenség létezett.

Azon pillanatban, melyben a salonba léptem, az öreg tengeridiszónó-alaku ficzkó a kandalló előtt ült, lábait annak parkányán nyugtatva, melyek egy hatalmas, finom bordói borral telt kancsót környeztek s melyet épen ajkaihoz emelendő volt, azon tisztességes szándokból, hogy igazságot szolgáltatasson e versnek:

Hajtogassuk a kancsókot,
Föltaláljuk benn a jónkat.

— Drága nagybátyám, — kezdém, az ajtót halkan betéve és a leghizelgőbb mosolyal közeledve. — ön mindig oly rendkívül jó, mindig kellő belátással bír és irantami ritka jóságát már százaszorosan éreztette, annyira, hogy — hogy — hogy — én ezen magában véve jelentéktelen dologhoz akár mitse mondjak, hogy beleegyezésében teljesen bizonyos l-gyek.

— Hm! — mondá. — folytasd ficzkó.

— Én bizonyosan tudom, drága nagybátyám, (átkozott vén hunczfut.) hogy ön nem szándékozik Katkávali házasságomat komolyan akadályozni. Tudom, hogy esupa tréfa ez öntől — s megkísértém a nevetést — valóban mily tréfas ön némelykor!

— Az ördög vigyen el, az én szándékom komoly! — felelé hangos nevetéssel.

— Ah, helyis ne komoly! én tudtam, hogy ön tréfált. Nos, tehát kedves nagybátyám, midőn

Katka kezét megkérem, a határidő kitűzése iránt kérem böles tanácsát; röviden, hogy megmondaná, mikor volna kedvére az egybekelési ünnepély megtartása.

— Megtartása, te gazfiu! mond inkább elhalasztása!

— Erről ismerek nagybátyámra, mondám nevetést tetteve, — ez derék! De hiszen látja ön, hogy egyelőre csak a határidő meghosszabbítását kívánjuk.

— Ugy, a határidőt tüzzem ki?

Igen, nagybátyám, azaz, ha onnek kedvére lenne.

— Nem volna jobb Bobby, ha még függőben hagynám e dolgot, ha például mondanám, mintegy év múlva? — Pontosan meg kell az időt határoznom?

— Igen, egész pontossággal, ha oly szives lenne nagybátyám,

— Am legyen, Bobby, te finom gyermek vagy, nemde? miután tehát a határidőt egész pontossággal tudni akarod, kívánásgodat teljesítem.

— Drága nagybátyám!

— Pszi! ficzkó! — miután már ennyire zaklatsz, hajlandó vagyok kívánásgodat teljesíteni. Beleegyezem és bird Katka kacsóit, — de megállj! Mikor legyen? Ma vasárnap van, nemde? Jó, tehát akkor legyen egybekelésed, mikor egy héten három vasárnap összejön. Akkor, de nem előbb. Hallod? Mit tárod szád s orroda? Én mondom, hogy Katka és kacsói tiéd legyenek, midőn három vasárnap jön össze egy héten, könynyelmű ficzkó. Igen, akkor legyen tiéd, de egy nappal sem előbb, bár életembe kerüljön. Tudod, hogy szavamot szoktam tartani.

Ezután bordói bormaradékát leöblinté, — én pedig kétségbeesésemben kirohantam a szobából.

Rumgudeon nagybátyám bizonyára nagyon finom „örög angol ur” volt, azonban egy jól ismert dalhoz nem hasonlíthatatva, megvoltak gyöngé oldalai. Ő egy rövid lélegzetű, diszjelgő,

S mert a magyar államiság eszmájének megszilárdítását csak egy egységes és szilárd közigazgatási szervezettől várjuk: olyan szervezettől, mely az ingatag népkégytől függetlenül a központi államkormány kezében fut össze: egyszóval olyan szervezettől, minőt ezen és többször hivatkozott előbbi feliratsinkban vázolni szerencsénk volt; azért bátorodunk újra eszedzni nagyméltóságod előtt, méltóztassák a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvények mielőbbi alapos revidiója tekintetében az általunk tiszteletteljesen előterjesztett szellemben és irányban mielőbb a kezdeményezést megragadni.

Nyelvünk és fajunk.

Írta: Osváth Kálmán.

I.

Nemzetek mivelttségét általában a földirati fekvés, az intézmények és hasonló polgári viszonyok között élő népekkel érintkezés, nyelv, irodalmi és művészeti fejlettség irányozzák és határozzák meg.

Nekünk magyaroknak jelenleg sem a politikai intézmények, sem más nemű viszonyaink egyéni fejlődésünk tekintetében nem nyújtnak azon hatalmas segínyt és biztosításokat, melyeket a régiekben birtunk.

Itt nyelvünk és irodalmunk felől mondom el szerény nézeteimet. A többiekéről később szólok. Azon meggyőződés: hogy a magyar saját nyelve és nemzetisége életfajának gyökeréről kíván tovább is táplálkozni, saját szellemében és fogalmai szerint, saját irodalma segítségével művelődni, hogy tehát sem egyéni létét feladni, sem mivelttségének idegen s természetével s geniuszával össze nem fért alapot és eszközt elfogadni nem hajlandó, azt hiszem nemcsak az én meggyőződésem, de mindnyájunké. Más szóval hallhatatlan emlékü koszorús költőnk Vörösmarty Mihálynak ama szép mondanása a nemzet lelkéből van merítve:

„Minden ember, legyen ember és magyar,
A kit e föld hord s egével betakar.”

De valamit üdvösnek elismerni, íranta hön érezni még nem elég; tenni is kell elérésére mindent, mit a czél magával hoz, mit a kötelesség elénk szab, mi azt ugyszólván föltételezi.

Nyelvünk és irodalmunk az utolsó évtizedek alatt oly előhaladásokat tett, melyekre lehetetlen öröm nélkül tekinteni, s melyeket a külföld is becsülettel említi. Nem keveset tettünk hát; azonban még sok a tenni való; a legújabb idők változásai pedig inkább kötelességünkbe teszik mint valaha, hogy e kérdésre lehető legkomolyabb figyelmet fordítsunk, egész mélységében s jövőnkre vonatkozó roppant lefolyása szerint fogjuk fel, az új helyzettel sinnen származó teendőinkkel megismerkedjünk és teljesítsük, a hazaszeretet, fajhűség és czél által parancsolt kitartással és tevékenységgel igyekezzünk.

Azon irodalmunkkal szintoly vastag ismeretlenséget, mint roszakaratot tanusító állítást egyes idegen íróknak, mintha a magyar nyelv nem volna képes a nyugati polgárisodás és tudományos mivelttség közönye lenni, már ma kevésbé hallhatni. Nyelvünknek mind eredetisége, mind tudományos és szépietési hajthatósága és gazdagsága fényesen lön az utolsó időkben bebizonyítva. Azonban ez

sem elég. Ide még kettő szükséges, először, hogy a nemzet mely beszéli és az írók, kiknek feladata azt folyvást művelni, szabályos az idők szükségéhez és a nyelvészet mai állásához szüntelen tisztázzák s egykor megállapítsák, sőt azután is a többi élő s kivált szomszédos nyelveknek, valamint magának a tudományoknak is fejlődésével párvonalos haladásban tartásuk. Másodszor, szükség, hogy az irodalom férfiai mind a komoly tudományok, mind a költészet terén oly elmetermeket igyekezzenek előállítani, melyek mind az elsőknek egyes ágait előbbre viszik, mind a költészetnek díszére válnak a kultúrák figyelmét magukra vonják, az íróknak pedig tehetségéről s a nemzetnek, melyhez tartozik, szellemi-előkeli képességeiről szóval, erkölcsi belértékéről fényes bizonyítást képesek tenni. Mert ha egy nemzet, nyelve rendszerét mint saját létező egészét, tiszta és határozott elveken nyugvó alapelveinek minden alkalmazásában következetest összeállítani és láthatóvá tenni nem képes vagy nem akarjuk az első esetben az idegen bíráló azon gondolatra jó, hogy hiányzik benne a benső önállósági elv, a nyelvi erőttség, a mivelttségi képesség s méltán palczát tör föltétele, — az utolsó esetben pedig bünyös hanyagságáért előbb-utóbb lételevel lakol. — Sőt még akkor sem kerülheti el a lassu enyészetet, ha rendszerét összealkotja bár, de sem azt idővel tovább nem fejt, sem jeles műveket előállítani nem bír, mert az olvasó közönség minden körülmények közt kielégített szerető tudványa azon nyelvhez folyamodik, azt kölesönziel művelődési eszközül, melynek szabályait megértheti s ismereteit rajta leginkább gyarapíthatja s így szoktak elhalni a nyelvek, velök a nemzetek is!

Ezek igazságát szembeszökőleg bizonyítja a francia nyelv egész világra kiterjedése, ama nagy kelendőség, melyben a francia írók művei a legmivelttebb és elmetermekben gazdagabb nyelvvél bíró nemzeteknél is részesülnek; de bizonyítja a német nyelvnek az osztrák birodalom örökös tartományaiiban csaknem teljes meghonosulása. Ennek pedig oka a politikaikon kívül az: mert nemzeti irodalmuk a hazai tudományos és társadalmi mivelttségnek elegendő táplálékot s ekkép a német mellett saját állását és jogait megvédeni nem képes. Mi ettől még nem tarthatunk, de azért e tényállást ismernünk, e csillagjárásra figyelmeznünk s tanulságai szerint otelekednünk nemzetünk iránti kötelesség, hazafini tartozás. Jelen helyzetünkben, családi-, egyházi-, társas- és főként irodalmi életünk az, hol anyanyelvünk elidegeníthetetlen, sőt sérthetetlen jogaát egész összeségében érvényesíthetjük s azt a tudomány és művészet nemzeti irányba eszközözévé tehetjük s ekkép mind mivelttségünk ösbélyegét, mind nemzeti egyéniségünket végtelen időkre biztosíthatjuk.

E szempontból kell nekünk magyaroknak fel-fognunk a nyelv és irodalom ügyét; itt nyeri meg a kérdés igazi súlypontját, roppant jelentőségét. Arról van itt szó, vajlon tél vagy egy század múlva hangozzék-e még Magyar- és Erdélyországban magyar beszéd máshol, mint a Tisza vidékeken és a székelyföldi hegyek között? Az forog kérdésben: vajlon keleti származású, de nyugat mivelttségét a birodalom bármely népfajával versenyezhetőleg saját vérebe és természetébe fölvevtt és vele azonosodott magyar fajunk ezután is ön geniusza veze

tése alatt haladjon előbb a polgárisodás pályáján vagy egyik vagy másik társnép karját és nyelvét fogadja el? Sőt még több, az t. i., hogy a magyar nemzet létezzék-e tovább is az európai népek családyűrűjében, vagy kitörülje önmagát s testetlen fogalomná, pusztá történeti tárgygyá váljék? Az utóbbi idők változásai kétszeres kötelességünkbe tettek arra törekednünk, hogy mint lélekben egy, erkölésileg erős, szellemi műveltség által hatalmas, tehát jóraváló és jóvendővel bíró népfaj ismertessünk és becsültessünk. Ezt pedig ez idő szerint egyedül egy tömör, a nemzet minden izét, esontját átható szellemi munkásság és öntentartási és tökélesülési tevékenység, szóval: virágzó és termékeny irodalom által érhetjük el. Irodalmunk ekkép azon szellemi gubó lesz, melyből idővel az alapos tudományosság nemzetünk fejére a dicsőség szálait szövö, a birodalmi társnépkel szemben pedig tekintélyes állásunkat sőt tiszteltetésünket biztosítja; azon szilárd alap, melyre erkölési, társadalmi és később tán politikai életünk új hajlékat építhetjük; azon dus életésiraju mag, mely egykor oly hatalmas tölgyé nöheti ki magát, hogy árnyékában népek milliói pihenhetnek és éhnek boldogul.

Az új járásorvosok.

Hogy mily nagy baj az, ha orvosért több órányi távolságra kell küldeni, szomoruan kellett már igen sokszor tapasztalnom, kell leginkább azon alkalomból, midőn ily községben valamely ragályos betegség pusztit, s egyre-másra szedi áldozatait a futó halál „kis” és „nagy” emberek sorai közül.

Igen kevés lehet azon magyarországi megye, hol a körorvosi intézmény még nincsen behozva. Ilyen megye Sáros is. A körorvosi intézmény nem hozatott be, mert a sárosi nép földhöz tapadt szegény! Igen tudom én a hatóságok népünk kimelését czélzó intézkedéseit méltányolni, de nem e téren! Nem, már csak azért sem, mert a sok mindenféle adózás mellett a körorvosra jutandó pár krajczárt meg sem érezné; másodsor, mert az orvos lakhelyétől távolabb eső vidék lakója, ha csak egyszer is hozatja házához, legalább öt esztendőre előre fizette le körorvosi taksát.

Azután, mi tagadás benne, én a mi népünknek zsebét soha sem tudom kimélni oly esetekben, melyek testi vagy lelki javát mozdíthatják elő. Mert ha az testét lelkét romboló pálinkára tud annyit kidobni, úgy, hogy 800—1200 lakost számláló községben a regálé bérlő 1000—1600 forintnyi bért képes fizetni, s emellett még 5—8 zsidócsalád fényesen, munka nélkül, el tud élni, — az a nép áldozhat évenként pár krajczárt oly intézményre, mely csak az ő, s az egész haza javát mozdítandja elő.

Az ez idei őszi megyebizottsági közgyűlés foglalkozott ez égető szükséggel. Ez ügyben hozott határozata e következőkben foglalható egybe. A járásorvosok száma meg fog kettőztetni, az új járásorvosok fizetése a régiéivel egyforma, a fizetés eszközözése végett pótdadó vettetik ki. — Ez is jobb valamivel a régi állapotról, de csak is valamivel!

A járasok kiterjedtsége mellett igen sok vidék csak is ott lesz, a hol ez előtt volt. Vegyünk

szenvedélyes félkörű férfiú volt, vörös orral, vastag fejjel, vastag vagyis tömött erszénnyel és fontosságának érzetétől egészen áthatva. Folyvást ellentmondott, s kik nem ismerték, fukarnak tartották. Oly sok derék emberhez hasonlólag, másokat örökre kinezni látszott, mely viselet csak futólag vizsgálva, könnyen rossz skaratunak magyarázható. — Minden kérelmet azonnali s határozott nemmel utasított vissza. Mégis igen csekély számuak voltak azon kérelmek, melyeket visszautasított. Tárcajára vonatkozó minden támadás ellen a legállhatosabban védelmezé magát; azonban az összegek, mely végre is kiesikartattak tőle, az ostromlás hossza és az ellentállás makacosságának általában megfelelték. Jótékony czelokra senki sem adott többet, és körülményekhez képest kellemetlenebbül, mint ő.

A szépművészetek, különösen a szépirodalmi iránt a legmélyebb megvetéssel viseltetett. Perier Casimir volt az, ki őt e szemtelen kérdéssel: A quoi un poete est-il bon? e megvetésre indítá. E szavakat idézé nagybátyám minden alkalommal, mint a logikai élez netovábbját; mihez még meg kell jegyezniem, hogy fölötté komikus modorban ejté ki azokat. Nem csoda tehát, hogy a muzsák iránti előszeretetem teljes nemtetszését vonta maga után. Egy napon, midőn Horatius költeményeinek egy új példánya iránt ostromoltam, biztosított, hogy Poeta nascitur non fit, eként fordítandó le: egy lump, semmire sem használható költő, mely megjegyzése fölötté bántott. Ujabb időben az ó nyelvészet iránti ellenszenvé is növekedett, a természettudományok iránti vonzalma folytán. Ily körülmények közt, azon időben, midőn e történet játszott — mert már látom, hogy történet lesz belőle — Rumgudgeon nagybátyám csak oly dolgokra nézve volt megközelíthető és fogékony, melyek nádrapipájával, melyen nyargalt, összhangzásban voltak. Ki más oldalt érintett, bizonyosan kellemetlen összeütközésbe jött vele. Egyébkint jóízűen nevetett. Végre, mi politikai nézeteit illeti, azok ép oly nyakasok, mint könnyen megérthetők voltak. Ő Horszbyvel azt tartá,

hogy az embereknek a törvényhez semmi egyék közük nincsen, minthogy azoknak engedelmeskedjenek.

Egész életmen át az öreg ur mellett voltam. Szülőim halálal agyunkon, mint valami gazdag hagyományt hagytak ő rá. Ugy gondolom, az öreg kópé saját gyermekekét szeretett, csaknem, vagy egészen úgy, mint Katakját; mégis meg kell jegyezniem, hogy kegyetlen életmódom volt nála. Egész öt éves koromig rendszeresen korbácsütéssel kintozt. Ezután egész tizenöt éves koromig óránkint az iskola javítóházzal lenyegtetett. Tizenötötől egész husz éves koromig egy nap sem mult el, melyben nem fenyegetett volna, hogy végrendeletben fillért sem hagyand számomra.

Igaz, hogy meglehetősen kiesapongó voltam; de neki is meg kellett volna gondolnia, hogy természetemnél fogva máskint nem tehettem. Azonban Katakában egy jó barátját birtam, miről mindig megvoltam győződve. Ő felette jó leány volt és az ő bájos modorán mondá nekem, hogy kacsóival együtt az enyém leend, ha Rumgudgeon nagybátyám beleegyezését megnyerhetem.

A szegény leányka még alig volt tizenöt éves és nagybátyám beleegyezése nélkül teljes öt évtől kellett volna kacsói után savorognom. Mi volt tehát teendő? Ha valaki tizenöt, vagy mint én, huszonnégy éves, akkor a még várandó öt év meglehetősen hasonló az ötszáz évhez. Hiába ostromoltuk az öreg urat kérésekkel, legkevésbé sem tágitott s folyvást a legmakacsaabb ellenállásra taláunk. Maga Hiob fellázadt, — ha látta volna mily kegyetlenül játszott e vén egerfogó, velünk szegény egerkékkel. Szive melyében mitsem óhajtott inkább, mint egybekelésűket. Erre már rogen elhatározá magát. Csak valami ürügyre talált volna, hogy természetes kívánságunkat teljesíthesse, 10,000 fontot sajátjából is áldozott volna (Katka hozományja is annyi volt.) Azonban mi elég esztelenek valánk, hogy a dolgot magunk hoztuk szőnyegre. Ily körülmények között, mint komolyan hiszem, nem volt képes arra, hogy egybekelésünk ellen ne ellenkezzék.

Már mondám, hogy voltak gyöngé oldalai, ezt azonban nem kell makacosságára vonatkozólag érteni, mert épen az volt erős oldala — assurément en'etoit pas son faible. Midőn gyöngésgéről beszélék, bizonyos öregasszonyias babonáságot értek, mely uralkodott fölötté. Sokat adott az álmod, a sejtelmek és előjelekre, de nemkülönben a becsületre és kétségkivül a legszavatarabb ember volt, valóban egyik vesszőparipája volt ez. A fogadás vagy eskü szellemének megsértésével nem törődött, hanem annyival inkább azok betűszerinti értelmével. Jelleme sajátágát, köszönet Katka éleselműségének, egy napon egészen váratlanul felhasználhattuk, mint röviden el fogom mondani e történetet velejét.

Történt — miként a sors akarta — hogy a tengerészek közt, kiket menyasszonyom ismert, kettő volt, kik egy évi távollét után épen visszatértek az angol partra. Egy vasárnap délután — október tizedikén — unokatestvéremmel és a két urral fölkeresők nagybátyámat. Épen három hét mult el azon emlékezetes határidő óta, mely reményeinket oly kegyetlen módon lerontotta. Mintegy fél óráig közönséges dolgokról beszélgették, végre a lehető természetos módon a társalgásnak a következő módon fordulatot adtak.

Pratt kapitány: Ime épen egy év óta voltam távol, igen egy év óta — igen — hi-zen ma október tizedike van. Ön még emlékezni fog Rumgudgeon ur, hogy ma egy éve önnél voltam, hogy istenhozzádót mondjak önnek. Es hogy el ne felejtsem, Smitherton kapitány szintén egy év előtt — nap és év szerint — távozott el?

Smitherton: Igen, egy év előtt. Még emlékezni fog ön Rumgudgeon, hogy egy év előtt Pratt kapitánnyal itt valék, hogy bucsulátogatásomat tegyem.

Nagybátya: Igen, igen, igen — még jól emlékszem — valóban különös! Midketten ép egy év óta voltak távol. Valóban különös találkozás! Épen olyan, milyet dr. Dubble a körülmények rendkívüli össztalálkozásának nevezne. Doktor Dubb,

föl csak egy járást, p. o. a felső-tarcsait. Hol állítatik itt föl a második járásorvos székhelye? Lyubotinban vagy Palocsán? Akkor a berzeviczei völgy ujra ott van a hol volt! Hétháron vagy Berzeviczén? Ezt megint palocsa vidéke nem köszöni meg! A dolgot, illetve a kérdések föltevését hasonló módon lehetne folytatni tovább nem csak az említett, de Sáros vármegye többi járásában is! A pótdadó általános lesz, hasznát pedig csak egyes vidékek fogják venni.

Föltéve, de meg nem engedve, hogy népünk szegénysége következtében csakugyan nem állítható föl a körorvosi intézmény Sáros vármegyében, egy indítvánnyal lépök elő, mely szerény nézetem szerint életrevaló, s melynek elbírálását az illetékes körök jóakarataira bízom!

Előre is kijelentem, hogy felső-tarcsai járásról írok, mint a melynek körülményeit tüzetesebben ismerem. Ezen járást négy körre osztom föl. S ha az egész járás 30—34000 lakost számlál, egy körbe 7500—8000 lélek esnék. Már most ha nem vagyunk képesek négy körorvost eltartani, hagyjuk meg a járásorvost, — de ne duplázzuk meg! — de úgy, hogy minden kör fizessen a járásorvosnak évenként 200 o. é. frtot; a járásorvos pedig ezért azon kötelezettséget vállalja magára hogy minden héten, bizonyos előre állandóan meghatározott napon a kör központjába járulna föl; és a nép ismervén az állandóan kitűzött napot, betegeit ezen központba vinné, a hol ingyen gyógykezeltenének. A súlyosabb betegségben fekvőkhöz pedig bizonyos mérsékolt díj lefizetése mellett tartoznék kimenni. Meg vagyok győződve, hogy ezt az indítványt a járásorvos urak igen szívesen fogják magukévá tenni, a népet pedig könnyen rá lehet venni, s ha nem, akkor rákényszeríti.

Eme körök központjai: Héthárs, Berzevicze és Plavnicea lenne; Kis-Szebent, mint negyedik kört azért hagyom ki, mert hiszen ott állandóan több orvos lakik. S ha az egyes körök lakóinak számát 7500—8000 tesszük, s a körorvos teendőit minden nagyobb megterhelhetés nélkül végző járásorvos tiszteletdíját minden egyes körben 200 frtban állapítjuk meg, — minden egyes lélekre 2 legfeljebb 3 krajczár esnék: ezt a terhet úgy hiszem, igen könnyen viselhetné bármily szegény és népes család.

Ha ezen legtisztább emberbaráti szeretet sugallta indítványomat, az illetékes hatóságok életrevalónak találják, méltóztassék azt a legközelebbi megyei közgyűlés elé terjeszteni. Mert hiszem, hogy igen sok embernek el kell pusztulnia csupán azért, mivel vagy nem képes, vagy igen költésgesnek találja a távolabb vidéken lakó orvos kihozataláért 8—10 frtot fizetni.

B—M.

Különfélek.

Kinevezés. Boronkay Béla ellenőr az eperjesi hivatalnál, a fumi adóhivatalhoz adópénztárnoknak lett kinevezve.

Berzeviczy Tivadar kir. tanácsos és tiszteletben megőszült tanfelügyelő, az ő felsége által adományozott vaskorona-renddel, mai napon lesz a megye főispánja által feldiszítve. Az ünnepegy megyeházunk nagy termében fog végbe menni.

Katka: (szavába vágva) Valóban ez bizonyosan nagyon különös, atyám; de meg kell önmagának gondolnia, hogy Pratt és Smitherton kapitány nem ugyanezen egy utat tették és ez némi különbség.

Nagybátya: Erről mitsem tudok, te kis kópé. Hogy is tudhatnám? Csak azt gondolom, hogy ez által még esodáltozatosabb a dolog. Doktor Dubble L.

Katka: Nos atyám, megmondom önnek, hogy Pratt kapitány a Horn fokot hajózta körül, míg Smitherton a jöremény fokát.

Nagybátya: Azaz, az egyik kelet, a másik nyugat felé vitorlázott, és hogy mindketten körül utazták a világot. Doktor Dubble körülbelül azt mondta volna.

En (gyorsan) Pratt kapitány önnek holnap Smithertonnal az estét nálunk kell töltenie, hogy nekünk minden érdekes dolgot elbeszéljenek. Azután whistezünk és

Pratt: Whist! holnap wistet játszani! De kedves ifju barátom, ön felejtí, hogy holnap vasárnap lesz. Egy másik estét nevezzen tehát.

Katka: Ennyire még nem vagyunk Róbert, hogy vasárnap kártyázzunk! Azonban, ma van vasárnap.

Nagybátya! Bizonyosan, bizonyosan!
Pratt: Bocsanatot kérek, de én nem tévedhetek ennyire. En tudom, hogy holnap lesz vasárnap mert

Smitherton: (föltötte meglepetve.) Mit mesélnek itt önök? Tegnap volt vasárnap, mondom én.

Mind: Ön mesél, mesél, mesél!
Nagybátya: Ma vasárnap, mondom én. Vajjon nem tudnám?

Pratt: Nem, ön nem tudja! En mondom, holnap lesz vasárnap.

Smitherton: Es én mondom, hogy önök mind örültek és megérték a bolondok hazára. En oly bizonyosan tudom, minthogy e széken ülök, hogy tegnap volt vasárnap.

Katka: (gyorsan fölgyorva.) Oh én már tu-

Dobay József altábornagy és pozsonyi kerület honvédpárancsnoka saját kérélmé folytan nyugalmába vonul. Pozsony lakossága az altábornaggyal a legszíveleesebb viszonyban állott, ki, mint ember szeretetreméltósága, mint katona igazságos szigora, de kiválólag az által, hogy tetőtől talpig magyar volt, kivívta magának a sympathiakat. Dobay ott állott honvédségünk bölcsőjénél; és midőn az intézmény még az ole-ó vizez és gúny tárgya vala, reá bízta egy nagy becsületet, mely e teren tabula rasa volt. Nem esekély akadályokkal kellett küzdenie. Még emlékeztünkben van ama jelenet, midőn az első kiképzett honvédséppal Pozsony tőpiazán megáll, mert a főorség nem tette meg az előirt katonai tisztelgést. Es azóta? Honvédségünk azzá lett, a minék lennie kellett, megfelelt tartozásunknak és a hozzá kötött reményeinknek — büszkek vagyunk reá — s hogy azzá lett nem, esekély érdeme benne Dobay altábornagynak. A pozsonyiak — ezvilek és katonák egyaránt — kitünő jelet adták tiszteletük- és szeretetüknek, midőn október hó 30-án tömegesen jelentek meg a távozó tiszteletere rendezett banketten, melyben Frigyes főherczeg ő fensége is részt vett. Dobay József megyénk fia s itteni földbirtokos — méltán lehetünk büszkek reá, mert neve mindenkor egyszerre fog említtetni honvédségünk újjászületésével.

Pauler Tivadar következő megköszönő átiratott intézett Palugyay Gusztáv törvényszéki elnökhez: Nagyságos elnök ur! Ha azon sorscsapás súlya alatt, mely felejtethetetlen nóm elhunytával ért, egyáltalában remélhetem lelki fájdalom enyhülését; ugy a részvét ama meleg nyilatkozatában találhatom azt fel, melyet nagyságod és a vezetése alatt álló kir. törvényszék személyzete hozzám intézni szives volt. Midőn nagyságodnak vigasztaló szavaiért köszönetemet nyilvánítom: tisztelettel felkérem, hogy mélyen érzett halálról az ottani kir. törvényszék birói és hivatalnokai karát értesíteni méltóztassák. Fogadja kiváló tiszteletem kifejezését, melylyel vagyok nagyságodnak Budapesten, 1885. október 16-án kész szolgálja Dr. Pauler Tivadar s. k.

Nekrológ. A soóvári kerület róm. kath. lelkészkező papsága szomorodott szível tudatja: nagytisztelendő Orlich József nyug. vörös-vágási lelkésznek folyó évi október hó 31-én 11 órakor délelőtt, rövid betegeskedés és a halotti szentségek felvétele után, 69 éves korában történt gyászos kimúlta. A boldogultnak hült tetemei november hó 3-án reggeli 8 órakor, a beszentelés és engesztelő szent miseáldozat után, a sóbányai köztemetőben lettek örök nyugalomra letéve.

Uj megyebizottsági tagok. A lefolyt következő közg. kerületekben ejtetett meg a választás illetve következő uj bizottsági tagok lettek megválasztva. A radacsi kerületben: Török Kálmán, a ladomériában: Kotradov Mihály, a héthársiban: id. Péchy Antal, a berzevicziben: br. Wengersen Fülöp, a somosiban: Keresztessy István a zboróiban: Kisfalusi Endre és a lemesiben: Ivaneczky János.

Magyarosító tanítók. Azon tanítókat, kik a magyar nyelv tanítása körül a legszebb eredményeket érték el, a magyarosító egyelet igazgató választmányja e hó 3-án tartott üléseben megjutalmazta. E derék tanítók a következők és pedig a

róm. kath. tanítók közül: Fabacsko Mihály, gábol-tói, Klími József szinyei, Jonk Eudre kajáthai, Torpik Rezső szokolyi, Jeszenák Ferencz kurimai, Zselyenik József a-szalóki, a görög katolikus tanítók közül Mirassai Mihály tvaroszezi, Masznik János driesnai, Kozup Sándor miklósvágási, Hvozdoics István kurimkai, Palencsar Mihály mlínaróci; az evang. tanítók közül: Szabó Endre kapi-németfalvi néptanítók. A felsorolt 13 tanulóit fejenként 15 frtjával jutalmaztatott. Eljenek a derék férfiak s működjenek e teren továbbra is hazánk, fajunk és nemzetiségünk érdekében.

Széchenyi-kör estélye. Az október hó 31-én megtartott első estély — elismerés ezért első sorban a zeneszakválasztmány elnökének Duka Róbert ezredesnek — igen szépen sikerült. Volt ének (Rátvay), pedalezimbalomjáték (Kottler tanár) zongora játék (Krajzell Aranka úrhölgy) s megérdemelt sűrű taps. Továbbá Léway István gym. tanár felolvasást tartott Jókai Mór „Fekete Gyémántok“ színművéről. A közönség mind végig figyelemmel kísérte a rövid és vellős ismertetést.

Felolvasás. Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ magyarirodalmi szakválasztmányja f. hó 14-én, szombaton házi estélyt rendez, melyen Geyer Miklós ur Csengeynek „A clarendoni herczeg“ című költeményét szavalja, dr Szlávik Mátyas ur pedig „Goethe Faustja vallás-erkölesi szempontból tekintve“ című dolgozatát olvassa fel. — Kezdeté esti 6 órakor.

Utóállítás. A helybeli hadkiegészítő parancsnokságnál folyó hó 9-én lesz az utóállítás. Ezenkivől lesz 23. és december hó 14-én.

Vizvezeték. A városi vizvezeték- és világi-tásügyi bizottság szerdán tartott ülésében tárgyalta dr. Schmidt Gyula orsz. képviselőnek beható előterjesztését a kombinált vállalat költségfedezetének biztosítása czéljából megköendő kölcsönügylet tárgyában. Tisztelt olvasóink előtt tudva van az, hogy az osztrák-magyar bank kereken kijelentette, hogy a szükséges kölcsön megadására kilátást nem nyújt. Erre a bizottság Schmidt Gyula képviselőnkhez fordult oly kérelemmel, hogy Budapesten sziveskedjék megtenni a kölcsön kontrabálását előkészítő lépéseket. Ezen kérelemre válaszolt a képviselő. Előterjeszté, hogy érintkezésbe tette magát a hazai első takarékpénztár egyesülettel és a magyar jelzálogbankkal, s mindkét intézet vezértárfiaival folytatott értekezéseiből oly benyomást nyert, hogy nem lesz lehetetlen a 160 ezer frtos kölcsön kieszközlése. Bár másrészt nem hallgathatja el azt sem, hogy bizonyos aggályok is vannak, melyek a kölcsönügylet megkötését, esetleg nagyon megnehezíthetik. Megjelöli továbbá a képviselő azon részletes adatokat, melyek a beadandó kérvények felszereléséhez igényelteknek s javasolja, hogy a nevezett intézetek mindegyikéhez intézessék kérvény. A választmány elfogadta ezen javaslatot s indítványba hozandja a legközelebbi közgyűlés előtt, hogy e tárgyban határozat hozatván, ez megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztessék, egyuttal feladatává tűzte ki a bizottság önön magának, hogy gondolkozni fog oly módzatokról, melyek a vizvezetékét jövedelmezővé teendik. Ha tehát a jelek nem esálnak, akkor ezen ügy most már tényleg oly stádiumba került, mely a sikerre kilátást nyújt. A mi városunk érdekében, miként az már számtalanszor közgyűlé-

dom honnét van ez. Atyám ön vesztett — ön tudni fogja, mire gondolok. Engedje, hogy azonnal megfejtsem önnek a dolgot. Mi sem egyszerűbb. Shmitherton kapitány mondja, hogy tegnap vasárnap volt és ugy is van, teljesen igaz van Bobby, ön és én mondjuk, hogy ma van vasárnap, igaz, nekünk is igazunk van. Végre Pratt kapitány állítja, holnap lesz vasárnap és neki igaz van, mert ő rá nézve holnap lesz vasárnap. És így mindnyájunknak igazunk van, és így egy héten három vasárnap jött ö-sze.

Smitherton: (kis szünet mulva.) Lásd, lásd Pratt, Katkának igaz van, bolondok vagyunk mindketten! Rungudgeon ur, a dolog így áll: Mikint ön tudja, földünk környezete négyezer mértföld. A földgolyó azonban saját tengelye körül forog és pedig épen huszonnégy óránként és nyugatról keleti irányban. Következéleg ezen időre huszonnégyezer mértföld esik. Erti ön Rungudgeon ur?

— Bizonyosan, bizonyosan, doktor Bubb.

Smitherton: (szavába vágva.) Nos lássuk, hogy minden órára ezer mértföld esik. Képzélje ön, hogy hajómmal innét keleti irányban ezer mértföldnyire vitorlázom. Természetes, hogy akkor egy órával előbb látom a napot fölkelni, mint itt Londonban látják. Ha hasonló irányban még ezer mértföldnyire vitorlázom, akkor két órával előbb kel föl és így tovább, míg az egész földet megkerülöm és ismét ideérkezem. Ha egy keleti irányban huszonnégyezer mértföldet tettem, a londoniaknál a nap fölkelésére nézve, huszonnégy órával, vagyis épen egy nappal előbb vagyok.

Nagybátya: De dr. Dubble L.

Smitherton: (nagyon hangosan beszélve.) Ellenben Pratta kapitány, midőn ismét nyugati irányban ezer mértföldnyire vitorlázott, egy órával hátrább volt a londoni időszámításnál, vagyis huszonnégyezer mértföldnyi nyugati utazásnál huszonnégy órával. Így nekem tegnap volt vasárnap, önöknek ma van, Pratt kapitánynak holnap lesz. Es mi több, Rungudgeon, mindnyájunknak határozott igazságunk van, mert semmi

philosophiai ok nincs arra, hogy az egyik eszmeje a másikénál többet érjen.

Nagybátya; Teringette! Ah Katka, ah Bobby, ti nyertetek! Nos, mikint mondad, én vesztettem. Azonban olyan ember vagyok, ki szereti szavát megtartani: értettétek? Bobby, Katka az ő kacsóival együtt tiéd legyen, mihelyt akarod! Valóban vesztettem! Három vasárnap egymásután! Megyek Dubb doktor urhoz, hogy megkérdézzem e fölötti nézetéről.

A praktikus férj.

A férj elmélkedik:

... Ugy van! mormogja kétségbeesetten maga elé, — semmi kétség többé... kezembem a bizonyíték... e levél neki szól, saját feleségemnek... és még tegezni meri!

Mit lehet itt tenni?

Elmenjek a tövényszék elé s válópert kezdek? megmagyarázzam az embereknek, hogy az nincs rendén, ha egy ember, kit nem láttam tiszszer életemben, per „te s tu“ ir a feleségemnek? A tövényszék évekik huzná a pert s én neveltségessé válnék.

Az emberek a neveltségessé férjet mindig elítélik... és igazuk van. Magam sem tennék különben.

Nem... nem szabad botrányt csinálni a dologból.

Vagy elmenjek a csábitóhoz e szavakkal: „Uram, ön elrabolta nőmet, adjon elégtételt?“ Ő megadja... és meglő, vagy levágja a fületem...

Nem, ez igen kellemetlen.

Igen, ha törvényeink jobbak volnának! Ha ily esetben engednének, hogy csak a férj pisztolya legyen megtöltve, — az már más volna... de a mi törvényeink!... oh rendszerváltozás, jöjjön el a te országod.

Addig... addig nem verekszem.

Hátha lelkére beszélnék a feleségemnek? ... négyesem közt, ékesszólóan, meghatóan...

sileg hangsúlyozva volt, nemesak kívánatos, de kategorikus szükség.

Színház és művészet. Remmert Mártha kisasszony városunk műértő köreit bizonyára nagyon érdekelné fogja azon hír, hogy Remmert Mártha kisasszony a weimari nagyherceg kamarai zongora művésznője nálunk november havában hangversenyt fog. Remmert kisasszony Liszt Ferenc tanítványa és az egyetlen jelenlegi művésznő, ki Liszt saját kimondása szerint, azon szenvedéllyel ragyogó technikával és művészi individualitással bír, ki műveit a mester felfogása szerint játszani képes. Liszt Német- és Franciaországban vele utazott és a weimari és lipcei nagy zene- és dalnépelelyen oly hatást aratott játékaival, hogy a mester a szép Mártát átkarolta és a művészi csókot nyilvánosan a genie homlokára nyomta, a weimari műértő nagyherceg pedig kamarai művésznői czimmet tisztelte meg. Remmert kisasszony körutat csinál hazánkban és érdekes említeni, hogy ezen körútjára a híres Blüthner szász királyi udvari szállító zongora gyáros két nagyszerű zongorát küld körútjára. Programja rendkívül érdekes és bizonyosan nagy hatást fog aratni. Városunk műértő és kedvelő körei pedig kötelességüket a művészet iránt azzal fogják bizonyítani, hogy ezen rendkívüli művésznő hangversenyt zsufozt házzal fogja megtisztelni. Remmert kisasszony Budapest a magyar gazdaszasszonyok országos egylete árváinak javára fog közreműködni.

Adóösszeírás. Eperjesen jövő héten kezdődik az adóösszeírás. Az I-ő ötödében Rojkovics Tivadar kapitányi irnok, a II-ikben Horváth Elek, vár. díjnok, a III. és IV-ik ötödében valamint az alkülvárosban és a kalvária hegyen Horváth Tivadar adópenztári irnok, V-ik ötödében Rüdársik Gábor v. közgyám és végül a felkülvárosban Zboray Bertalan adópenztári tiszt fogja az összeírást eszközölni.

Nem lesz telexkönyv Gíralton. A tervezett tkvi hivatal a miniszterium végleg elejtette. e helyett azonban, mint biztos kútforrásból tudjuk, Szviduik kap majd telexkönyvet, a mi mindenesetre czélszerű is lesz, a mennyiben eddig a szegény makoviczai embernek egészen Bártfáig kellett fáradoznia.

Ismét fegyverhasználat. Ez idén az ötödik eset, hogy a csendőrség fegyvert használt. Az utóbbi eset ugyan nem jart emberélet áldozatával, de az tisztán a szerencsés véletlennek köszönhető. Hanusfalván a mult hét egyik napján egy odaváló jól erősen bepálinkázó t s ily állapotban retentő lármát csapott a helység közepén, persze nagyobb urat magánál nem is képzelve, míg nem egy emberbe belekapott s a dolog verekedésre került. Az ott czirkáló csendőr nyugodtan nézte a garázdalkodót, mire az vérszemet kapva, a csendőrt megragadta, de ettől földre teperttetett. Dulakodás közben a csendőr szuronya — állítólag véletlenül — megkarcolta az ittas ember állát illetve nyakát. Különböző vizsgálat dolga a tényt kideríteni, de nem tesszük fel azt, hogy a csendőr részeg ember ellen fegyverét használta volna.

Szomorú vége. Özvegy Szakalszki Györgyné Borbála, ki több évvel ezelőtt szép vagyonnal bírt s egy könnyelmű férfival rövid idő alatt 3000 fo-

Megigérné, hogy nem fogja többé látni Bélát . . . fejemet teszem rá, hogy megigérné . . . és hozzá sietne, őt figyelmeztetni, hogy „zentul óvatosabbaknak kell lennünk“ . . . persze! A nőnek megtiltani valamit annyi, mint kérni, hogy . . . tegye meg.

Béla tiltott gyümölcs . . . ha eltiltom tőle, imádni fogja . . . mig most talán csak szereti! Ah! . . . egy eszme . . . nsgyszerű eszme! Pszt! . . . ott jön a feleségem . . . kísért-sük meg.

— Jó reggelt, kedves férjem. Kinek irsz?
— Bélának.

— Ah!
— Vacsorára hívom. Pompás fű, és úgy tapasztalom, hogy elhanyagolja házunkat; pedig szeretném, ha hetenkint legalább egyszer nálunk töltené az estét.

— Jól teszed kedvesem, é én is szívesen fogom fogadni, ha neked örömet teszek vele.

Béla eljön vacsorára. Három nap mulva már ebédre is hivatalos; sőt Viktor úgy szeretné, ha a színházba s utána vacsorára is velök menne.
— Már ez sok! gondolja magában Kamilla; nem szeretem, ha mindig velünk látják . . . ez veszedelmes lehet.

Néhány nap mulva Kamilla azt veszi észre, hogy férje az egész lakást elárasztja Béla fényképeivel. Minden album, minden zug tele van velök.

Kamilla a kályhába veti a képeket . . . De azok teremnek a földből mint a gomba.

Egy reggelen Viktor egy olajfestményvel jön haza.

— Talád ki feleség, mi ez?
— Meglepetés? — kérdi a nő.

— Mutasd gyorsan.
— Nem. Talád ki.

— Ne gyötörj édesem, tudod, hogy mi nők kíváncsiak vagyunk.

— Isten neki tehát. Nézz ide!

rinton felül pazarolt el f. é. október 25-én a felkülvárosi — aggáldoban halt el.

Hű gyermek. N. orlóli lakosnak Henrik nevű fia, latogatába jött szüleikhez s a miut pár napi pihenés után hazulról távozott, — édes anyja ékszerait is magával vitte. Atyja azonnal az eperjesi rendőrségnek sürgönyözött, mely a jó fiut a vasuti állomáson letartoztatta s az ékszereket a jelentkező apának átadta.

Verem helyett kútba. A szerelem sötét verem, igen könnyen esik bele az ember. A „úaphoz“ czimzett vendéglőben van egy igen szép leány, s nappal szemben a vasuti pályaudvaron igen szép kocsitologató. Ez a bevezető. Folytatása — kacintás, mosoly, megszóltatás és kész a szerelem. Mint minden szerelmes — legalább eddig így volt — a szép kocsitologató is, rendezvoust kért a „nap“ királynéjától, s mint minden szerelmes nő, az sem tagadta meg. Persze a találkozásnak az éjsötét védszárnyai alatt kellett történnie. De oh sors! A boldog szerelmes kocsitológónak — mielőtt boldogsága czéljához — a konyha ajtóhoz jutott volna, kut mellett kellett elhaladnia, s fatumok fatuma, nem kedvese karjaiba, hanem a kútba esett, s ott nagy ordítást vívén véghez, kötelek segítségével huzatott ki a jelenlevők kaczagása között.

Tüzeset. Berzeviczén Szoffer Fülöp bérlő csüre meggyuladt, s az abban elhelyezett termény a takarmánnyal együtt leégett. A csür értéke 600 frt, az életmüeké — károsult állítás szerint — 2175 frt. Biztosítva volt a bérlő 2200 frt. Minthogy id. és ifjabb Sztolaresik János, — a károsultnak cseledei — azt állították, hogy a gazdájuk által bemondott termény felében sem volt a csürben, azon gyanu támadt a csendőrségben, hogy a csür hasznosulásból gyújtott fel, miért is az eset a kisszebeni kir. járásbírósnak fel lett jelentve.

Lopás. Galya János melegedni jött az orlóli vasuti állomáson lakó Grünberger Dávid koresmáros helyiségébe s e közben elég ideje maradt arra, hogy egy ládát felfeszítsen, a honnan kisebb pénzösszeget lopott el. A kikérdeztet gyanúsított egyén a tett elkövetését beismerte, de minthogy megszökésétől tartani nem kellett, szabad lábón maradt, de az eset feljelentett.

Marhabetegség megszűnt. Héthárs, Oroszvolya, Felső Sebes községekben teljesen megszűnt már a marhabetegség, Eperjesen is egészséges a marhaállomány.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

HIVATALOS ROVAT.

6881. sz. k. ig.

Hirdetmény.

Eperjes szab. hir. város hatósága részéről az 1886-ik évi közadók bevallására vonatkozólag a következők tétetek közhírré:

1. Minthogy az 1884-ik évre eszközölt házbér és házostályadó kivétel 1884, 1885 és 1886-ik év tartamára bír érvénynyel, azon épületek után, melyeknek házbérjövödelme

És a férj leleplezi a képet — Béla híven talalt mellképét.

— Micsoda! . . . ismét ez? — kiált fel Kamilla nem épen kellemesen meglepetve.

— Olajban még nem volt meg, és én így is birni akartam kedves barátunkat, — mond a férj meglepődéssel, gyönyörködve az előtte álló arezképbén.

— Eh! kiálthatatlan kezdesz lenni a te Béla barátoddal! — kiált fel végre Kamilla bosszusan.

— Bravo! gondolja magában a férj, a szer hatni kezd. Most csak üssük a vasat, mig meleg.

— Kedves nőm!
— Kedves férjem?

— Képzeld, árendásunk ellen kénytelen leszek pert indítani.

— Akkor keress jó ügyvédet.

— Majd Bélát kérdezem meg, — ő az első ügyvédek egyike Pesten.

— Eh! te már valóságos lángésznek tartod ezt az embert.

— Az is, kedvesem. És kérek, — mitán nekem most lehetetlen hazulról elmennem, — siess hozzá, ad át neki árendásunknak e levelét, melyet most kaptam, kérd, hogy gondolkozzék előre is a dologról . . .

— Ha nem mehatsz te hozzá, — beszélhetsz vele ma este; ugyis hozzánk jön vacsorára. Hiszen félig-meddig már nálunk lakik! — mond Kamilla kedvtelenül.

— Nem kedvesem, a dolog sürgős, kérek, menj hozzá azonnal.

— En, hozzá — ily korán reggel?

— Korán? — hiszen hónapok óta már reggel hatkor mindennap elmentél a fürdőbe . . . nem is tudom, miért hagytál fel vele két hét óta. Még megárt az egészségednek . . .

— A fürdőbe? — az más! — feleli Kamilla elpirulva — de —

— Semmi de, kedvesem. Kérek mindkettőnk érdekében kérlek, siess hozzá . . .

1883-ban már bevallva lett, ez alkalommal a házbérjövödelmet újolag bevallani nem szükséges. Bevallás tehát csakis azon épületekre nézve nyújtandó be, melyek a most említett idő óta épültek, lakható állapotba helyeztetek s házbérjövödelmük eddig még be nem vallatott.

Hasonlóképen kötelesek azon háztulajdonosok is, kik házostályadóval rovatnak meg az 1883-ban történt házösszeírás ideje óta általuk eszközölt akár egészen új, akár toldalék építkezéseket, vagy nagyobb átalakításokat oly czéllal bejelenteni, hogy a házostályadó szabatosan kivethető legyen.

2. Bevallandók továbbá a kereseti adó III-ik és IV-ik osztálya, a tőkeamat- és járadék-adó, valamint a bányaadó alá tartozó jövödelmek

Minthogy azonban a III. oszt. kereseti-adó a törvény értelmében 1884, 1885 és 1886-ik évekre érvénynyel már kivettett, ugyanezért azoknak, a kik már 1884-ik évben ezen adóval meg voltak róva és azon üzlet, vagy foglalkozás, melynek alapján megrovattak évközben megszűnt, vagy változást nem szenvedett, vallomást adni nem szükséges.

Ellenben mindazok, a kik az 1884. évi adókirovás óta a III. oszt. kereseti adó alá tartozó üzletet nyitottak, vagy foglalkozást kezdtek, vagy üzletikkel s foglalkozásukkal felkagytak s ezt mindaddig az illető helyben be nem jelentették, kötelesek erre vonatkozólag jelentést tenni s illetőleg szabályszerű vallomásukat beadni.

Minderről az adófizetők, azzal értesitetnek, hogy vallomási izek, az adópenztárnál kaphatók, s hogy a fennebikben érintett vallomásra vonatkozó izek, lekiismeretesen kitöltve törvényes következmények sulya alatt a városi adópenztárnál legkésőbb folyó évi december hó 16-kaig nyújtandók be.

Eperjesen, 1885. évi november hó 3-án.

Fuhrmann Andor,
polgármester.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város képviselő testülete név lajstromának az 1886. évre való közigazgatása czéljából **f. é. november hó 12-én** d. e. 10 órakor a városi tanácssteremben nyilvános ülés fog tartatni, mire mindazok figyelemzetnek, kik netalan igényeiket az 1871 a 18 t. ez. értelmében érvényesíteni kívánják.

Eperjes 1885. nov. 7-én.

Urbán Antal,
bizottsági elnök.

5234—885. Tky. sz.

1153. sz. 1—1

Hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstár végrehajtónak Kelemen András ugy is mint k. k. gyermekei t. és t. gyámja, végrehajtást szenvedett elleni ügyében 88 frt 76 kr. s jár. behajtása tekintetéből

1. Elárvereztetik Eperjes város 636 számú tkvbeni Kelemen András, kk. Kelemen Mária és kk. Kelemen Julia nevéen álló ingatlan.

2. Kikiáltási ár 1000 frt.
3. Az árverezés a kebelbeli tkvi hivatalban 1886. január 7. délelőtti 10 órakor megtartatik.

4. Venni szándékozók kötelesek 100 frt készpénzben vagy óvadékpapirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egyenlő részletekben és pedig az első részlet 1. a második 3. és a harmadik 5 hónappal a leütéstől számítva 6% kamatokkal az eperjesi kir. adó mint letéti hivatalba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe leszámítottatik.

6. Az árverés által a C. 2. alatt bejegyzett szolgálmi jog nem érintetik, de ha az ingatlan 29 frton alul adatnék el az árverés hatálytalan és ingatlan ugyanakkor újból a szolgalm fentartása nélkül fog elárvereztetni.

7. A feltételek alulirt hatóságnál megtekinthetők.
Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Eperjesen, 1885. október 15.

Medveczky,

kir. törv. jegyző.

Palugyay,

kir. törv. elnök.

Kamilla elmegy, és pedig a lehető legkellemetlenebbül.

— Jól megy, jól megy! kiált fel Viktor örömtől sugárzó arccal, a mint neje elment . . . ugy látszik, már csakugyan megunta kedvesét!

Most már Béla nem tiltott gyümölcs rá nézve, tehát unja. Csak még egy kis kintartás, — és két hét alatt kiütöttem Bélát a nyeregből!

Néhány nappal utóbb Viktor szakasztott olyan tavaszi öltözéket varrat magának, mintöt Béla készítettett egy vagy két hét előtt. Még haját is úgy fodorittatja, mint Béla. Közepén elválasztatja, szakalát ugy nyirattja meg, s ép olyan keztűt és botot vesz, amilyet Béla visel. Szóval: lehető hű másolata Bélának.

Kamilla nagy szemeket mereszt rá.

— Megbolondultál kedves férjem, vagy engem akarsz megbolondítani?

— Miért?
— Hogyan csinálhatsz ily figurát magadból?

— „Figurát“? — Hisz én csak Bélát utánoztam, kinek a legjobb izlése van Pesten, ki — Kamilla bosszusan a faképnél hagyja férjét. Eny negyedóra mulva azonban visszajön.

— Kedves férjem, nagyon boldoggá tehetnél!

— Mivel? Parancsolj kedvesem.

— Oly rég ígéréd már, hogy elviszesz egyszer Olaszországba. Most az idő legkedvezőbb ily utra . . . nem utaznánk el?

— Bélát is elhijjuk, nemde?

— Ah, ki nem álhatom! kiált fel Kamilla szenvedélyesen; aztán gyöngéden megöleli férjét, halkan suttogva fülebe: Gyerünk csak ketten, — veled akarok lenni egyedül, kedves Viktorom!

Es az élelmes férj beleegyezik. — Béla ki van ütve a nyeregből.

NEM HIVATALOS ROVAT.

Kein anderes Mittel
Verlorne und schwächte Manneskraft
 Impotenz Pollutionen

Einzig Hilfe!
 Die berühmtesten Professoren lehren, daß Heilung der Impotenz nur durch die k. k. a. priv. Carbon-Genitalien-Douche bewirkt wird. Mittelfst derselben heilt jeder vollkommen, ohne Folgenübel, sicher und für immer, oft schon in zwei Tagen sogar scheinbar unheilbare Impotenz jeden Alters, so auch Pollutionen bei angenehmer äußerlicher, unbemerkbarer Kur. Beste hervorragender Professoren und medicinischer Fachzeitschriften, wärmste ärztliche Empfehlungen und tausende Dankschreiben rathen geheimer rathen interessellos jedem Leidenden die sofortige Anschaffung der Carbon-Douche, welche dauernde Erfolge garantirt. Komplet mit Gebrauchs-Anweisung und Gutachten von 10 der ersten Professoren wie: Prof. Dr. Rothnagel, Prof. Dr. Bogl, Prof. Dr. Wertheim etc. **fl. 5.80.** Discrete Postversendung. Inhalt und Versender nicht erfenntlich. Die k. k. priv. Carbon-Douche ist zu bestellen bei **Dr. Karl Altmann**, Wien, VI. Gumpendorferstraße Nr. 95. Ordination täglich von 12-4 Uhr, sowie auch schriftlich. 471-1

Bérbeadás.
 A lösei út mellett fekvő Szirmay-Péchy Thekla tulajdonát képező házban egy lakás kerttel és istállóval
bérbe adandó
 I. évi november hó 1-től; az istálló külön is kiadatik.
 Többet sáros-szent-keresztii posta hivatalnál, illetve a lapok szerkesztőségénél. 2-3

Vételre kerestetik egy nemesi **birtok** vagy **uradalom**
 mely termény vidéken fekszik és vágható szép erdőségekkel bír. Kastély és elegendő mennyiségű gazdasági épület kívánatos. Csakis készpénzfizetés mellett vásároltatik, bármely összegért. Ajánlatok a nyugalmazott m. kir. főerdészhez **Horváth és Reichard Patz** urakhoz Bécs, IV. Margarethenstrasse 12. intézendők.

Előnyös ügynökség ajánlatik.
 Ajánlatok küldendők: 1-2 1150
Heinrich Schalek ügynökségéhez Bécs.

3 darab narancs és ugyanannyi citromfa eladó. A fák megtekinthetők néhai Jelenik Almassy István ur eperjesi házában.
 3 Stück Pomeranzen- und 3 Stück Citronen-Bäume sind billig zu haben. Dieselben können gesehen werden in weiland Stefan Jelenik'schen Garten in Eperies. 2-1

Nach AMERIKA
 am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF**, Wien I. Pestalozziggasse No. 1, ältester Firma 916 dieser Branche. 50-40
 Auskunft und Prospekte umsonst.

Kölcsönvevők figyelmébe.
 Huszonhatezer frt kisebb nagyobb összegben jelzálogilag 6%-os kamat mellett elhelyezendő. Többet Maléter Árpád eperjesi ügyvédnél. 3-1

Az első osztrák

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári társaság

Bécsben, IV., Heumühlgasse 13. Alap. 1817-ben.
 Markert M. vezetése alatt

ajánlja nagy árúraktárát, melyben kész ajtók és ablakok bezárólag kapesokkal, ugyszintén puha hajótalajok s tölgyfából amerikai fries- és parquettalajok.
 A gyár szárazfa-anyagjának nagy raktára által, mint szintén kész áruinak nagy készlete következtében ama helyzetben van, hogy minden szükségletet fentnevezett árukból a legrövidebb idő alatt teljesíthet.
 A gyár vállalkozik portálék előállítására, kaszárnyák, kórházak, iskolák, irodák stb. stb. berendezésére is, nemkülönben mindenféle, gépekkel előállítható faművek elkészítésére, adott rajzok és minták után, kivéve a házbutorokat. 1016 12-11

Az eperjesi vasúti állomáson raktár nyitott sziléziai köszén és koaksból; ezeknek ára házhoz szállítva métermázsánként

	1 mmázsa, 5 mm., 10 mm., 25 mm. mellett
Dombraui szén szobafűtésre:	1.35 frt, 1.31 frt, 1.29 frt, 1.27 frt.
Karvini szén	1.29 frt, 1.27 frt, 1.25 frt, 1.23 frt.

Métermázsánként a vasúti állomáson:

	1 mmázsa, 5 mm., 10 mm., 25 mm. mellett
Dombraui szén szobafűtésre:	1.25 frt, 1.23 frt, 1.21 frt, 1.19 frt.
Karvini szén	1.22 frt, 1.20 frt, 1.18 frt, 1.16 frt.
Petroviezi kovács szén	1.31 frt, 1.29 frt, 1.27 frt, 1.25 frt.
Dombraui apró szén, teljes waggourakodásnál	90 1/2 frt.
Karvini	88 1/2 frt.

Fentebbi árak készpénz fizetés mellett értetnek.
 A házhoz való szállítás naponta kétszer, reggeli 9 és délután 3 órakor történik.
 Megrendelések **Linkesch Károly** úr kereskedésében tehetők.
Melzer Gyula
 állomási főnök.

Előnyös kereset!
 Minden rangu állandó személyek, kik a törvény által megengedett állam- és magán-sorsjegyek részletfizetés mellett eladásával foglalkozni óhajtanak, igen előnyös feltételek mellett felvétetnek; némi tevékenység esetében
havonként 100 egész 200 frt kereshető.
 Ajánlatok az eddigi foglalkozás megnevezésével intézendők: Rudolf Mosse-hez Bécsben E. szám 1001 alatt. 1-6
 Havonként 100-200 frt. könnyen kereshető.

Előnyös kereset!

Dr. FOLKMANN J.
 1133 első bécsi 13-6
szolga-bizományi-intézete
 (alapítva 1862.)
 pontosan teljesít mindennemű bevásárlásokat és eladásokat, valamint diskkrét természetű magán megbízásokat. Levélbeli tudakozódásra azonnali felelet.
 Bécs, Wallnerstrasse No. 6.

Hirdetések jutányos áron elfogadtatnak az
EPERJESI LAPOK
 hivatala által Eperjesen.

Die seit 50 Jahren
am Wiener Platze bestehende, bestrenommirte
en gros-Tuchfirma

zum guten Hirten,
vorm. Vincenz Strohschneider
WIEN,
I., Rothenurmstrasse 14.
verkauft ihr Gesamtlager von

echten Brüner Schafwoll-Stoffen
in Resten auf ganze Herren-Anzüge, vollständig genü-
gend auf einen complete Anzug, und zwar Rock,
Hosen und Gilet, in allen Farben und von unver-
wüstlicher Qualität zu nachstehenden zwei billigst
festgesetzten Preisen und zwar:

II. Qualität auf einen ganzen Anzug fl. 3.50
I. Qualität " " " " " " fl. 4.50

Von diesen Resten können keine Muster ver-
sendet werden, dagegen verpflichte ich mich hiemit
öffentlich, die nichtconvenirende Waare anstandslos
zurückzunehmen.

Der Versandt obiger Stoffe geschieht ohne von
Verpackungsspesen gegen Einsendung des Betrages
oder gegen Nachnahme. 3-4

KÖSZÉN

kapható

Ima Dombraui a hához szállítva

	100—500 k.	1000—2500 k.	5000 k.
	f. 1.28	1.25	1.20
Légszesz (Coaks) f.	1.55	1.45	1.40

Linkesch Samu özv.,
vasüzlet Eperjesen.

1151 1-2

! Athatlan !
eső, szél és hidegnek
ellen.

Csak 1 fnt 85 kr.
egy pompás meleg vastagszövetű
„Polgár“ kabát

uraknak, nőknek, fiúknak és leá-
nyoknak. Nincsen **Jobb, tar-
tósabb, olcsóbb és ké-
nyelmesebb**, mint ezen minden egyének gyönyörűen
illő ruhadarab, mely fekete, kék, barna, drapp és szürke
színekben kapható és következő előnyvel bír:

1-szor: Minden testhez gyönyörűen illő szabása.
2-szor: A testet folyton egyenlő melegséggel tartja.
3-szor: Egyéb drága téli ruházat nélkülözése.
4-szor: Olcsósága, tartóssága, eszmés, divatos állása.

A ki ily „Polgár“ kabátot rendel, a zordon tél hideg-
sége ellen mentve van, tehát ne sajnálja senki a csekély
kiadást, a melegséget lehetetlen, s azt mindenki köteles saját
egészségének megtenni. — Továbbá eladásba kerülnek:

1200 drb meleg gyapjas téli merinó **alsóing** uraknak, nők-
nek, fiúk- és leányoknak nélkülözhetetlen téli ruha csak
1 fnt 20 kr.

800 drb meleg gyapjas merinó **téli nadrág** uraknak és nők-
nek a legalkalmasabb, mely által melegséget lehetetlen
csak 1 fnt 30 kr.

860 drb meleg **alsósoknyak** vastag gyapju, triest kötési,
rendkívül meleg mint a bunda, 5 soru számos szegély-
vel, pompás darab csak 1 fnt 80 kr.

Egyedül eladást és szétküldést ezim:
Fekete Gyula
Bécs, V., Hundsturmstrasse 18.26.

Unfruchtbarkeit

wird zuverlässigst durch Anwendung der k. k. priv.
Carbon-Mutter-Douche in wenigen Tagen behoben.
In den neuesten Lehrbüchern der Herren Profes-
soren Dr. Nothnagel, Prof. Dr. Rossbach, Prof.
Dr. Bernatzik, Prof. Dr. Vogl, etc. wird auch schon
die Acid. Carbon-Douche bei Unfruchtbarkeit soust
normal gebauter Frauen geradezu gepriesen. —
Die Kur ist unbemerkbar und angenehm und selbst
bei Unempfindlichkeit, vom besten Erfolge begleitet.
Die k. k. priv. Carbon-Mutter-Douche kostet
samt allen Zugehör und Anweisung zum Selbst-
gebrauche 12 fl. Diskreter Postversand lässt
Gesaudtes nicht erkennen. Zu bestellen bei

Dr. Karl Altmann,
Wien, VI. Gumpendorferstrasse 95.

Ordination täglich 12—4 Uhr, auch schriftlich Dis-
kretion verbürgt. 1157 1

Tölgyhaszonfa eladás.

Ezennel közhírré tétetik, hogy alólírott erdőhivatal helyiségében folyó évi november hó 19-én alatt
részletezett tölgyhaszonfa tömeg kezerpekléni m. kir. erdőgondnokság kerületéből, felsőbb jóváhagyás fenntartása
mellett, zárt írásbeli ajánlatok útján legtöbbet ígérőnek tövön az erdőn el fog adatni, m. p.

Tétel sz.	nevezetesen	a kijelölt törzsek darab száma	köb tartalom		kikiáltási ár
			átlag	összeg	
			m. 3		
1	a IV. vörösvágási erdő főosztály 26-ik osztagban vékony szálfá	212	0.70	148.4	
	ugyanottan vastagabb	388	1.0	388.0	
	összesen	600		536.4	

Versenyezni óhajtók felhivatnak, miszerint a megfelelő 10%-töli bánatpénzzel ellátott s kellően fel-
szerelt ajánlataikat a fent kitett helyen és napon délelőtti 11 órára nyújtás be.

Az árverési és szerződési feltételek alólírott hivatalnál hivatalos órá k alatt bármikor megtekinthetők.

Só óvárott. 1885. november 2-án.